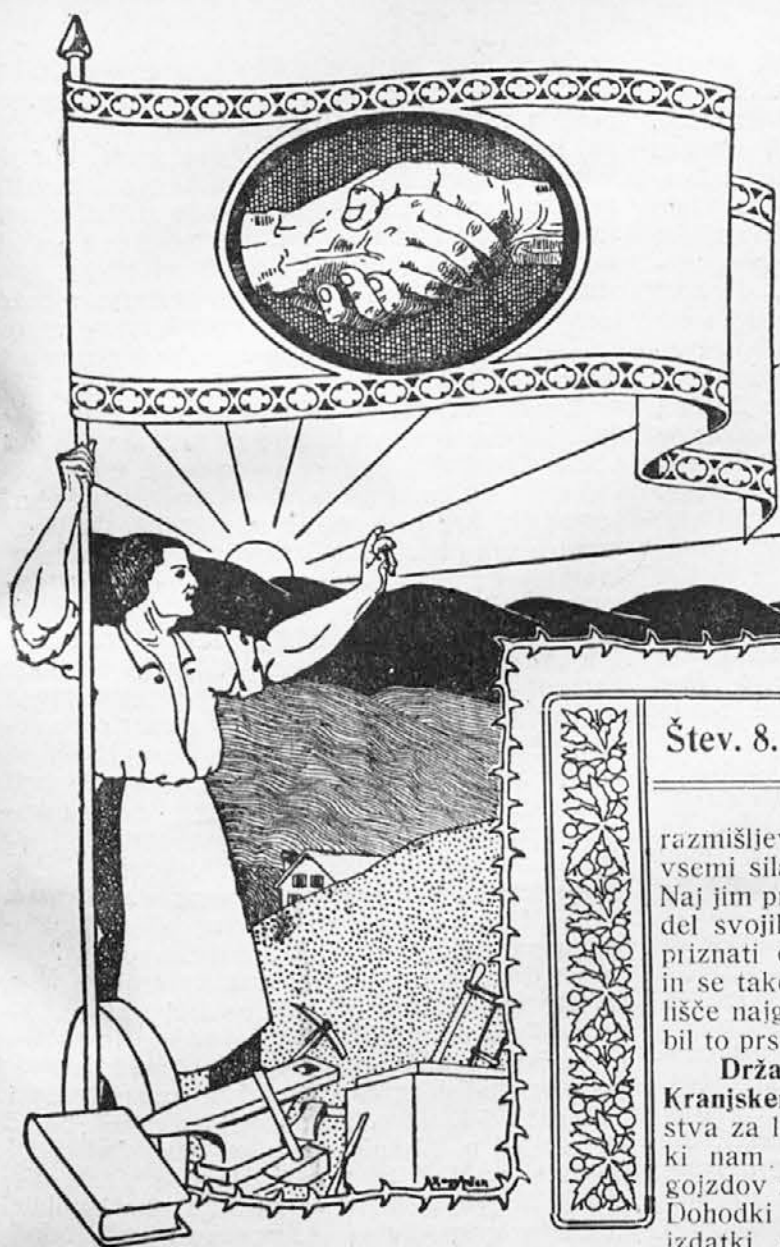

NAŠA MOČ

GLASILO
SLOVENSKEGA
DELAVSTVA

Izhaja vsak

petek.

Uredništvo in
upravnništvo v
Kopitarjevih ulicah
št. 2.

Naročnina znaša:

celoletna . . . K 3.—

pololetna . . . „ 1.50

četrtna . . . „ 0.75

Posam. šte. „ 0.10

Štev. 8. V LJUBLJANI, dné 24. januarija 1908. Leto III.

razmišljavati posebno oni krogi, ki skušajo z vsemi silami delavstvo zavesti v brezverstvo. Naj jim pride na spomin Prusija, ki hoče oropati del svojih podanikov njihove lastnine in noče priznati delavskemu ljudstvu njegovih pravic in se tako vkljub vsej kulturi postavlja na stališče najgorjega nazadnjaštva. — Kaj pa, ko bi bil to prst božji!

Državno gojzarsko gospodarstvo na Kranjskem. Iz proračuna kmetijskega ministrstva za leto 1908. posnamemo sledeče številke, ki nam kažejo stroške in dohodke državnih gojzdov na Kranjskem.

Dohodki so proračunjeni na . . . K 395.540
izdatki pa . . . „ 263.390

Toraj bi znašal čisti preostanek K 132.150

Mej dohodki nahajamo sledeče:

Za drva K 147.500
za les „ 191.300
za oglje „ 46.280
za stransko rabo gojzdov „ 1.650
razno „ 160

K 386.890

Najemnina za kmetijske predmete in razno K 460

Najemnina za industrijska poslopja, najemnina in prometni dohodki drugih objektov, lova in ribolova itd. „ 7.330
Nadomestek rednih izdatkov „ 680

Izdatki:

Za dobavo lesa in oddajo K 123.170
za prodajo lesa in oglja „ 340
Oglarije „ 31.820
vzdrževanje poslopij „ 14.590
vzdrževanje gojzdov „ 7.150
revizije gojzdnega stanja „ 160
drugo „ 8.810

K 186.040

Za industrijska poslopja K 40
za druge objekte „ 1.270
lov in ribji lov „ 1.770
za pripravo in orodje „ 1.240
osebne plače „ 32.750
uradni stroški „ 3.940
remuneracije pomočnikom „ 2.300
drugi upravni stroški „ 420
bolniška blagajna „ 370
davki „ 12.100
patronati „ 350

K 242.590

Vzdrževanje uprav. poslopij „ 1.800

K 244.390

Nove stavbe in nakup zemljišč „ 19.000

K 263.390

Za Kranjsko je toraj proračunjen čisti dobiček na 132.150 K.

Če pomislimo, da so po idrijskih brdih in tudi drugod delavci zelo slabo plačani in da za starost skoro ni nobene oskrbe, moramo vendar vprašati slavno upravo, zakaj je to tako? V proračunskem odseku naj naši poslanci opozore na te nedostatke in naj odločno zahtevajo, da se zadovolji delavcem, ki rpi služijo državi tolike svote.

Za tobačno delavstvo.

Ljubljana. (Shod naše tobačne organizacije.) Danes teden smo zborovali v prostorih »S. K. S. Z.« Bil je res častni dan naše organizacije. Imeli smo štiri državne poslance na shodu: dr. Korošec, dr. Krek, Demšar in Gostinčar so prišli med nas. Shod je vodil tovariš Čatar, delavke Brate je pa poročala o občnem zborvanju »Zveze avstrijskega kršč. tob. delavstva.« Nato se je odobrila prošnja, ki smo jo objavili v zadnji številki našega lista.

mi ter imel zato konja, ki ga je vedno prodal, a nikoli prodal. Žena ga je vsakokrat pregovorila še ob pravem času in potem je sam priznal: Če prodam konja, bom zapil denar in tako ne bo ne konja, ne denarja. Če ga pa ne prodam, bom še dalje služil z njim in tako bom imel konja in denar. Če sami premislite to zadevo, boste morali reči, da je govoril resnico.

Tako smo živeli tačas. Vsi naši očetje so bili izgubljeni obrtniki in so nekdaž živeli lepše čase, mi, njihov zarod, pa smo že bili zadojeni z bolnim mlekom in nihče ni mogel reči, kje in kako se bo končalo naše življenje. Samo Matevž Smolej je poslal svojega najstarejšega sina Mirka v šole, pa se je kmalu tudi on vrnil. Če je bil v Ljubljani lačen in strgan, tega mu ne more nihče zameriti; ampak da se tudi učiti ni hotel, se mu ne more odpustiti. Toda oče tudi potem še ni obupal, ampak je preprosil nekoga odvetnika pri nas, da ga je vzel za pisarja. Če hočemo biti vseskozi pravični, potem ne moremo Mirka nazvati s tem imenom, ker se vendar ne more reči, da je bil količkaj kak pisar. Kajti v uradu je pometal pisarno, hodil na pošto in v prodajalnice, na trg in v mesnico — kak poklic je to? A kljub vsemu temu je bil vendarle pisar in cela naša hiša je bila ponosna nanj. —

Okno v svet.

Nazadnjaška Prusija Najmogočnejša nemških držav, Prusija, ki se dolgo vrsto let ponaša s kulturo in svobodoljubnostjo, je jela zadnji čas zelo nazadovati. Boj Poljakov za njihovo narodno življenje v tej deželi in pa vztrajnost, s katero so se dosedaj borili proti Nemcem, je raburil pruskega Mihelna, tako, da se mu je zmedla pamet. Z nečuvenim, zakonito določenim nasilstvom hočejo Prusi razlastiti poljske posestnike v Poznanju, da bi jih tako gospodarsko in politično uničili. Proti temu nasilstvu se zgraža ves olikani svet. Toda Mihel je gluhi in slep. Sedaj naj bi se za pruski deželni zbor vpejlala splošna in enaka volivna pravica. Toda pruski mogočnjaki nečejo o tem nič slišati. Ko se je pojavila za volivno reformo demonstracija, je policija razgnala demonstrante ter jih nad eden sto tudi aretovala. Take so razmere danes v Nemčiji. Na eni strani se pojavljajo razni Eulenburi z njihovimi svinjarijami, na drugi pa se ljudstvu ne dá pravice in se mu s silo jemlje njegova lastnina. Kakor kažejo pojavi v Nemčiji, moderna kultura brez krščanstva vodi narode le v surovost in nasilje. Naj bi to hoteli

Franc Bregar.

Mlado prijateljstvo.

Neke poletne noči, ko je bilo zunaj temno in deževno, smo zaslišali na dvorišču vpitje in nagle korake, nato pa je na naše okno močno potrkalo. Oče se je začudeno ozrl in stopil k oknu.

— Kdo je?

Zunaj se je slišalo samo ihtenje in nato je še močnejše potrkalo.

— Kdo dela sitnosti ponoči? je napol nevoljno, napol radovedno zagodrnjal oče in je šel odpirat. Tedaj je naglo stopil v sobo. —

Ne, počakajte! Vsega tega ne boste razumeli, če Vam ne povem, kako smo tačas živeli. Če kdo misli, da žive proletarci samo v velikih mestih, po mrzlih podstrešjih in vlažnih kletih, da hodijo ob delavnikih zjutraj nevoljni v tovarno in pozno zvečer še nevoljnejši domov, tedaj tak človek nekaj ve, pa malo. Mi na primer nismo stanovali v velikem mestu, tudi ni nihče izmed nas hodil v tovarno: imeli smo dolgo, pritlično hišo z velikim dvoriščem, po poklicu smo bili kaj raznovrstni ljudje in vendar vsi nadležni proletarci. Prvo stanovanje — eno sobo in kuhinjo — je bil najel pred enim letom moj oče. (Žalostne zgodovine naše družine ne bom sedaj pripovedo-

val, to povem enkrat pozneje.) Potem je stanoval poleg nas neki črevljar, ki je imel pridno, prezgodaj ostarelo ženo, vedno raztrgane črevlje in nebroj otrok — kdo bi jih štel in preštel? Zraven njega godec Martin, ki je bil nekdaž urar, pa bolj iz potreb kot veselja; tudi sedaj je sicer včasih popravil kako uro, toda vedno je trdil, da se od tega ne dá živeti: Svet namreč misli, da izhaja tudi brez ure, ampak zato se mu tudi godi vse narobe. Pač pa je tudi on rodil veliko otrok, kakor plemenita jablana ali hruška belih cvetov v lepi pomladi. Sosed mu je bil neki človek, ki mu niso vedeli poklica; vsi v hiši so slutili, da ga živi njegova žena, ki je bila perica, natakara, šivilja, postrežnica, sicer pa velika reva. Sreča se je hotela zmaščevati nad njima in ni blagoslovila njunega zakona; toda to sta prenesla mirno, skoro bi dejal, da z veseljem. Zadnji v naši hiši je bil Matevž Smolej z družino. Njegovi otroci so se včasih igrali na dvorišču s tablo, na kateri je bilo napisano: M. Smolej, pekar. Večkrat smo poželjivo gledali žemlje in maslene kruh, ki je bil na njej lepo naslikan, in smo dejali: Oh, ko bi se dalo to pojesti! Toda Smolejevi otroci, ki so bili še bolj mehkega kruha željni kot mi, so nam rekli: Saj ne smete! To je naše. Njih oče pa ni bil nič več pekar. Sedaj je trgoval s sadjem in z mnogimi drugimi reč-

Sklenilo se je, da se prošnja predloži državnemu zboru kakor tudi načelniku »Slovenskega kluba« dr. Šusteršič, načelniku svobodne zveze krščanskih delavskih državnih poslancev Leopoldu Kunschaku, zvezi avstrijskega krščanskega tobačnega delavstva, glavnemu ravnateljstvu tobačne režije in finančnemu ministru. Ker je mogoče, da se je kljub obširnim poizvedbam še prezrla kaka delavska zahteva, se sklene, da sme odbor še izpopolniti prošnjo. Iz govorov drž. posl. dr. Kreka, dr. Korošca in Gostinčarja posnamemo sledeče:

Dr. Krekov govor: Dr. Krek naglaša, da naj vse svoje potrebe in zahteve izraža delavstvo po svojem društvu. Kdor dela tu za društvo, dela za svoj stan in ne za stranjo. Potrebno je, da zadobi društvo tako moč, da bo moral biti vsaka delavka in vsak delavec član društva. Vaša dolžnost je, da se vprašate, če ste storili svojo dolžnost društvu z agitacijo za društvo. Potrebno je branje časopisov. Kdor hoče, da pride naprej, mora brati časopise. Delavstvo tobačne tovarne bi moralo voditi vse ljubljansko delavstvo. Vaša organizacija je dvignila ljubljansko delavstvo, ki prireja danes veselice v »Unionu.« Z vašim kršč. soc. mišljenjem bi prepojili lahko vse delavstvo ljubljansko. Misli in skrbeti se mora tudi za drugo delavstvo. Duh delavstva ljubljanske tobačne tovarne bi moral biti tudi duh vsega ljubljanskega delavstva. Če bi se vzbudil vaš duh med drugim delavstvom, bi bilo to v velikansko korist. V tobačni tovarni so v pretežni večini delavke, ki znajo rekel bi vse. Javnega agitatoričnega dela je premalo. Gremo nasproti čaškom, ko butnejo vprašanja o splošni ženski volivni pravici v. Duha samostojnosti bi imel rad med vami... Končno pravi: Vaše upravičene zahteve bomo vedno zastopali. Večjo moč, kakor poslanci, ima pa delavstvo, ako se drži svoje organizacije. Ako nima poslanec za seboj ozadja, ni nič. Za delavske zahteve ne zadostuje volja poslancev, marveč edinstvo delavstva. Naj bi ta duh bil tako močan, da bi segel v. iz tovarne v ljubljansko mesto in kranjsko deželo. (Živahno odobravanje.)

Dr. Korošec: Nam vsem poslancem v »Slovenskem klubu« se gre, da delamo za korist ljudstva. Med slovenskimi poslanci imam dolžnost, da zastopam v proračunskem odseku tudi delavske koristi. Posrečilo se mi je, da sem prišel z delavskimi voditelji v zvezo. V proračunskem odseku hočem zagovarjati Vaše zahteve. (Pritrjevanje). Glavna pozornost se mora obračati na to, da dovolj za življenje zaslužite in da ste dovolj preskrbljeni za starost in onemoglost. Obetam, da bom skrbel v proračunskem odseku za vaše zahteve. Prosim, da mi vaše želje sporočate po vaših društvenih odborih. Nastopati morate odločno. Socialni demokratje v Mariboru ne puste delati nobenega, da dela, ako nima od društva legitimacije. Obeta, da hoče zastopati koristi tobačnega delavstva. (Živahno ploskanje).

Gostinčar: Priporoča, da naj se delavstvo oklene organizacije. Naglaša, da hoče vse storiti za tobačno delavstvo, a posamezniki naj se nanj obračajo po društvu. Na Dunaju sem predlagal pri zborovanju »Zveze«, da naj bi se pripisalo ob 60letnici tobačnemu delavstvu pet let pri provizijah. Naglašam, da je to stvar izprožilo vaše društvo. (Živahno ploskanje).

Po Gostinčarju govori še dr. Krek in predsednik tovariš Čatar. Ob viharjem odobravanju se sklene lepo uspelo zborovanje, na katerem so bili navzoči štirje državni poslanci »Slovenskega kluba«: Demšar, Gostinčar, dr. Korošec in dr. Krek.

(Naša prošnja). V soboto, ponedeljek in v torek se je priglasilo še več delavskih skupin v tajništvo naše organizacije s pristavki k naši prošnji. Poizvedbe so za zdaj končane in se prošnja prestavlja v nemščino in prepisuje. V prihodnji številki upamo, da poročamo že, da smo jo odposlali pristojnim mestom. Naša organizacija je storila hitro in odločno svojo dolžnost in zavzela v važnem trenutku svoje stališče. Pravo delo se pa šele zdaj prične. Toblačno delavstvo se še trdneji kakor do zdaj okleni svojih organizacij: »Podpornega društva« in pa »Zveze kršč. avstr. tob. delavstva«. Le močna in složna organizacija doseže, kar zahteva in za kar prosi. Še nekaj: Dolžnost vsakega zavednega delavca in delavke mora biti, da se v svojih stanovskih težnjah obrača na odbora svoje organizacije, ki je preskrbel, da se lahko vsak delavec in delavka vsak delavnik lahko od 6. do 7. ure zvečer obrne na poverjenika naše organizacije v prostorih »S. K. S. Z.« Omogoči se tako, da se pomaga de-

lavstvu s svetom in z dejanjem in da se nedostaki lahko hitro primerno ožigosajo.

»Glasnik« »Avstrijske zveze kršč. tobačnega delavstva« izide prihodnji mesec kot priloga nemškemu zvezinemu glasilu. Zvezino glasilo bo izhajalo enkrat mesečno. Dobi ga zastoj vsak član in članica »Avstrijske zveze kršč. tobačnega delavstva.« Mi pozdravljamo nov list naše gore »Glasnik«. Dozdaj smo morali nastopati z vso odločnostjo sami za delavske pravice in težnje. Naš list bo seveda i nadalje odločno nastopal za koristi tobačnega delavstva. Prepričani smo, da se še bolj razširi med tobačnim delavstvom, kakor je razširjen do zdaj, ker poznamo zavednost našega tobačnega delavstva. »Glasnik« bo izhajal okoli petega vsakega meseca.

Med brati in sestrami.

Sava. Našim delavcem se zdaj godi bolj slabo. Primanjkuje namreč vode, zato pa nima dela in tudi ne zaslužka. Nočemo tožiti. Samo tole: Vse se izboljša, če izročite tovarni svoje državljanske pravice. Samo pomoči ji morate, da politično umori vse slovensko misleče občane. Ko zasede tvornica županski stolec, se pa bosta cedila mleko in med v Gorenji naši dolini. Vse bo slovensko: savska pošta, ki izdaja zdaj nemške, bo izdajala slovenske listine, odpravijo se vsi nemški napisi in v tvorniški pisarni bodo uradovali slovensko. Vse nemške inženirje pa mojstre nadomeste v slovenskimi in gospod ravnatelj sam prične slovensko obče vati z delavci. Delo v tvornici se vredi človeško, povišajo se plače in zgradi toliko hiš, da dobe stanovanja vsi delavci. In na Savi se izpremenijo vsa občinska pota v lepe ceste, takoj prične delovati vodovod. Le žrtvujte svoje moči kapitalistom in pa še prepričanje kot priklado, a dvomimo, da se zgodi tako, kakor smo opisali in če ne nasprotno.

Sava. V neki gostilni šo kvartali. Neki rdečkar je pa goljufal. Gostilničar ga pokliče v stransko sobo pa mu primaže pošteno zaušnico, tako da je bil še na obrazu pošteno rdeč.

Sava. Nogo si je zlomil vrli predsednik našega konsumnega društva gospod Nikola Bernod. Nič čudnega na sibirskih naših savskih potih.

Jesenice. Novi odbor našega »Katoliškega delavskega društva« se je sestavil sledeče: predsednik Janez Krjvc, podpredsednik Fran. Rakef, tajnik Karol Čuk, njegov namestnik Fr. Torkar, blagajnik Janez Vidmar, namestnik Pavel Torkar. Ženskemu odboru pa predseduje gospa Savinšek, tajnica je g. Metka Vidmar, blagajnica pa g. Mici Stebe.

Zagorje ob Savi. Vzajemno strokovno društvo kršč. premogarjev v Zagorju ob Savi imelo je dne 19. januarja svoj društveni sestanek. Povabilo je na ta sestanek tovariša Jerria iz Vevč. Dasi priprošt delavec, vendar je v tako poljudnih besedah razložil namen in strmljenje strokovnih društev, da so vsi člani s apzljivostjo sledili njegovim besedam. Naj mu bodi tem potom še enkrat prisrčna zahvala. Ne bomo tu navajali njegov tri četrt ure trajajoči govor, le nekoliko glavnih reči naj omenimo. Govornik poudarja namen društev v vsaki strokovni organizaciji, da s prispevki ki jih vplačujejo člani množi društveno premoženje. Kar so zmogli z denarnimi sredstvi kapitalisti, zakaj bi pa mi ne! Če smo bili zmožni njim spraviti ogromne vsote premoženja skupaj, bomo zmožni tudi tukaj, ko se gre za našo lastno korist. Da pa bode to mogoče, morajo vsa strokovna društva brez razlike, bodisi pri rudniških podjetjih ali v fabrikah združena biti v strokovni zvezi, ki ima svoj sedež na Jesenicah. Zvezi bodo potem poročala posamezna krajevna društva. Zveza bode vse potrebno ukrenila, dajala navodila in skrbela za pomoč. Zveza morala bo skrbeti, da pride sčasoma do svojih lastnih podjetij. Kakor so začetkoma razprodajale delnice na več oseb, tako naj bi zveza razpečala delnice po krajevnih strokovnih društvih. Če bi bil potem kdo odpuščen od kacega podjetja, ki je član našega strokovnega društva, bi lahko rekli zvezi, član je našega strokovnega društva, naj se sprejme v delo. Pojasnil je tudi pomen konsumnih društev. Vspodbujal, naj vsako strokovno društvo izkuša napraviti svoj konsum. Poznalo se je, da je govoril ljudem iz srca, ker so mu glasno pritrdjevali. Prepričani smo, da njegove besede niso padle na nerodovitno tla, da bodo delavci skušali to tudi spraviti v dejanje.

Idrija. Cena mesu je pri nas padla za 12 kr. in boljše meso se sedaj prodaja kakor se je

preje, in to je zasluga edino Kristanova: Naše strokovno društvo je meseca novembra pr. l. poslalo resolucijo na naš občinski zastop, da naj kaj ukrene, da se cena mesu zniža, ker je takrat že cena živini padla za 30 odstotkov in vsi drugi trgi, vasi in mesta so že znižali ceno, samo mesto Idrija še nič. Pri prvi seji se je razpravljalo o tem, ali Kristan in njega pristasi so prav dobro zagovarjali mesarje, mesar Ipavec se je tudi dobro zagovarjal, da ne more znižati cene mesu, ker ima že tako lepše meso nižje, namreč po pudelnom. Cena živini je le še padla, tako da se že mesariji iz živine norčujejo, cene mesu pa nočejo znižati, seveda ker občinstvo molči. Ker se pa mesariji tako norčujejo iz živine in mesa, so pa vendar nekateri posestniki prišli na to, da ni potreba, da bi se mesariji tako norčevali iz živine, ter je sedaj v kratkem času že deset posestnikov kravo doma spravilo, meso so zadacali in prodajali na drobno, cena mesu je bila po 1 K 12 v., ne po 1 K 36 v., kakor pri mesarijih. Da pa ne bode Kristan, tale mulc, kakor ga je imenoval njega sodrug A. J., preveč zagovarjal mesarje, navedemo tukaj račun od nekega posestnika, ki je kravo doma razprodal. Šel je namreč okoli vseh mesarjev vprašat, koliko mu dajo za goved, dva izmed njih se še meniti nista hotela, druga dva pa sta mu obljubila, eden 120 K, drugi 100 K. Ker je pa dotičnega stala krava 180 K, bi bil seveda pri njej izgubil 80 K, kar je pa za rudarja prehud udarec, poskusil je kravo domu spraviti in prodati na drobno. Meso je prodajal brez priklade po 1 K 12 v. ter je potegnil za njo 185 K 44 v., in njemu je ostalo doma še glava, vrat in parklji; užitnine in mesarja je plačal 11 K 82 v., toraj mu je ostalo čistega 173 K 62 v. Toraj ubogi mesariji, če bi bil kdo od njih kupil kravo za 100 K, meso bi prodajal po 1 K 36 v., bi bil potegnil za njo 209 K in pri vsem bi bil ubogi rudar kupil le priklado, gospodje meso. Dragi tovariši, tukaj smo vam navedli natančen račun zaraditega, da veste s kom imate opraviti, kateri zagovarja mesarje. Vi pa, posestniki, le tako naprej, pa boste imeli imeli sami dobiček, in ubogi rudarji bomo pa bomo jedli boljše meso in po 20 odstotkov ceneje.

Iz Idrije. Našim rdečim bratcem nikakor ne gre v glavo, da nimajo povsod večine, tako so mislili dne 19. t. m. pri občnem zboru »Pogrebnege društva sv. Jožefa«. Tri leta že so bili računopregledovalci imenovanega društva dva socialna demokrata in eden klerikalec, sedaj je pa nekaterim našim možem prišlo na misel, naj bodo letos drugi pregledovalci računov ter so izbrali enega rdečkarja, enega liberalca in enega klerikalca, kar je bilo pri glasovanju tudi sprejeto, ker pa isti rdečkar, kateri je bil sprejet, ni bil na zboru navzoč, je pa član Novak predlagal klerikalca Lapajnetu, kateri je bil tudi že preje pregledovalec računov, ali socialnim demokratom ni bil po volji, predlagali so veleučnega rdečkarja Strausa. Lapajne je bil z veliko večino sprejet, socialni demokratje niso dali miru ter so vpili, da niso vedeli člani za kaj se gre in predsednik je poklical na oder enega socialnega demokrata in enega klerikalca ter rekel, jaz bodem dal še enkrat na glasovanje, vidva pa konstatirajte, kjer bode večina, in bil je zopet z velikansko večino Lapajne sprejet, sedaj pa skoči na oder učenjak Straus ter reče, meni ni nič, ako nisem izvoljen, ali glasuje naj se pravilno, otroci nimajo pravice glasovati, ali mož se je zmotil, ko se mu je reklo, naj imenuje navzoče otroke ni vedel za nobenega, po pravici rečem, za Strausa so glasovali taki, ki so slabši, kakor otroci, za Lapajnetu pa možje.

Medvodska in gorčanska tvornica. Čimdalje bolj nas stiskajo naši priganjači. Ošobito postopata nečloveško z nami ravnatelj in poslovodja. Pri takozvani premiji sta dva delavca izgubila vsak po 15 kron. To je že vnebovpijoča krivica. Če ste po svoji kunšti sposobni, da ima tvornica škodo, jo pa tudi sami trpite. Zakaj se stroji sproti ne popravljajo? Naš poslovodja pa menda sodi, da smo delavci cigani. Prepriča naj se prej, predno nas dolži, da krademo. Potem pa tudi mu svetujemo, da naj se lepo mirno obnaša in naj ne nosi vsake čenče direktorju na nos.

Prometna zveza.

Lov na gimpeljne. Socialni demokrati zopet zbirajo svoje razcepljene moči, da izsesajo po možnosti svoje člane. Obetajo jim vse, groze železničarjem in jih hvalijo, samo da bi jih dobili v svoje zanjke. Dasi smo jim na las natan-

čno dokazali njihovo izdajalsko početje nasproti železničarjem, pa le ne priznavajo, da nima jo rdečih, marveč tako črne roke, da jih ne opere nobeno milo več, ker zamorec ostane zamorec, če ga še tako umivaš. Ta Tomschik se ti najprvo prilizuje, potem pa pravi, da so železničarji nerazsodna množica. Odkrito pri- znamo, da so njegove stotnije dobro napiljene, ki se ne upajo niti žugniti proti tej psovki. Ne- davno so naznanjali napisi, da se vrši v Mari- boru shod, a da ne sme biti navzoča na njemu stranka »Prometne zveze«. Velik del železni- čarjev pa vé, da se brez »Prometne zveze« lahko pogaja, a brez nje ničesar ne izpelje. Za to bodo že skrbeli pristaši »Prometne zve- ze«. Samodržstvo je bilo prepovedano leta 1848. in se več ne vrne. Tudi samodržstvo socialne demokracije dobi verigo skozi nos. Na krivo ploščo samodržstva se je podala celo personal- na komisija južne železnice. Na shodu v Mari- boru se je namreč sklenilo, da naj se usluž- benec, ki ni socialni demokrat, izključi skrbí personalne komisije. Radovedni smo, kaj da store, ki imajo pravico od personalne komisije zahtevati, da postopa po pravici in postavi. Tako zastopstvo naj gre rakom žvižgat, če ni- ma zaupanja vanj osebje. Sicer upamo, da per- sonalna komisija ne stoji na rdečem temelju, a če se pokažejo na zunaj le znaki strankarske pristranosti, se rajši prepustimo na milost in nemilost svojim gospodarjem.

Lep poslanec. List »Freie Worte« piše o Jožefu Seligerju v Topljicah, poslancu in sra- motnemu madežu državnega zbora. Očitati smo vam in vašemu okrajnemu zaupniku Frömmelu nečastnih in kaznivih dejanj ne da bi bili tožili. Ponavljamo svoje napade in vam še očitamo, da sta vidva ponovno krivo pričala pred sodnijo.

Prva socialno-demokratska tatvina leta 1908. »Holzarbeiter« piše: Albin Kaučič, slikar iz Ljubljane, je pobegnil iz Briksna. Ker je po- neveril društvene denarje, naj se naznani, kje da je zdaj.

Strokovno društvo avstrijskega krščan- skega papirnega delavstva je imelo minulo leto 15 sej in 6 shodov in 6 izletov. Na »Našo Moč« je bilo naročenih 73 članov in članic. Za de- lavstvo je posredovalo društvo v 18 slučajih. Člane ima po sedmih tvornicah. Društveni strokovni oddelek ima 457, podporni pa 152 članov. Častna člana sta 2, podpornih 10. — Umrli so 4 člani, odpotovalo jih je pa 25. Do- hodkov je bilo skupno 342 K 38 v., ostanek v blagajni je znašal koncem leta 1907. 21 K 25 v., članje pri strokovnem oddelku. Podporni oddelek je imel dohodkov 880 K 18 v., preostanek v bla- gajni je znašal 79 K 90 v. Premoženja ima zdaj društvo 1621 K 19 v. Društven občni zbor bo v nedeljo, dne 2. februarja t. l., ob 3. popoldne v »Društvenem domu«.

»K slov. izobraževalno društvo pri D. M. v Polju« ima v nedeljo, 26. jan. redni občni zbor. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ljubljana. Plesni venček priredi »Društvo trgovskih in poljedelskih uslužbencev« v so- tobo, dne 1. švečana 1908 v Meščanski pivo- varni Sv. Petra cesta št. 47. Spored: Domača godba na pihala, srečolov, koriandoli, šaljiva pošta in ples. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstop- nina 60 v., za člane polovica, ena dama prosta. Čisti dobiček je namenjen za obolele člane. Za dobro postrežbo jamči g. Ivan Dahs, gostilni- čar. K obilni udeležbi vabi najuljudnejše odbor. — Dne 2. švečana se ponovi veselica s plesom in prosto zabavo, vstopnina 20 vinarjev. V ne- deljo se prične veselica ob 4. popoldne.

Preska. V nedeljo, dne 19. t. m. se je vršil v Preski občni zbor ondotnega izobraževal- nega društva ob obilni udeležbi članov in go- stov. Iz tajnikovega poročila je razviditi, da se je društvo v preteklem letu vrlo gibalo. Udele- žilo se je z zastavo raznih slavnosti zunanjih društev, priredilo nekaj predavanj in veselic. Predsednik, č. g. knezoškof. svetnik Brencé, opozarja društvenike na potrebno agitacijo za društvo in da bi se društveniki še nekoliko bolj udeleževali društvenega življenja. Izvolil se je iznova povečini zopet stari odbor. Na občnem zboru je govoril tudi poslanec Goštinčar o av- stro-ogrski nagodbi in o predlogih socialnih demokratov glede draginje.

Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo. Lepo število 402 naših somišljenikov in somišljenic s svojimi rodbinami vred je zbrano krog našega ognjišča, kakor bi se lahko imeno- vala I. ljubljansko delavsko konsumno dru- štvo, — vendar jih je še mnogo, ki ne izpoznajo njegovih koristi za delavca, mnogi pa sploh ne

vedo, da je v Ljubljani tudi naše delavsko kon- sumno društvo. Tarnajo pač čez draginjo, ne poslužijo se pa gospodarske samoobrambe, ki jim jo ponuja naše konsumno društvo.

Društvo je bilo prva leta v razvoju, kajti iz navadne preproste kleti vstvariti si je moralo lepe, prijazne, naravnost lične prostore, boriti se je moralo z neizkušenostjo, nastopile so ope- tovano krize, ki so grozile, da izgubi potrebno priljubljenost. Danes se pa društvo najlepše razcvita in bujno razvija.

Naša bilanca izkazuje, da je lani s prime- roma malim kapitalom 10.922 K 78 vin. napra- vilo društvo 8.324 K 61 vin. čistega dobička, tako, da bi prišlo na vsakih 100 K kupljenega blaga 9 K čistega dobička. To je, ako se vpo- števa, da se prodaja blago kolikortoliko ceneje kakor v trgovinah, pač lep uspeh, da smo lah- ko ponosni.

Tudi je preskrbljeno z rezervnim zakla- dom, ki znaša zdaj že 4507 K 80 vin.

Da je društvo na jako dobrih nogah, kaže tudi to, da vse račune sproti poravnava, a je kljub temu ostal dne 31. decembra 1907 v bla- gajni prebitek 8.997 K 7 vin.

Vse naše somišljenike in somišljenice va- bimo, da društvu pristopijo kot člani. Delež znaša 30 K in se zamore poljubno vplačati v tedenskih obrokih po 50 vinarjev ali mesečnih obrokih po 2 K. Kadar član izstopi iz društva, se mu delež vrne. Sicer se pa delež tudi obre- stuje, tako da nima nikdo nikake izgube.

Na Svečnico popoldne ob 3. uri vršil se bo v prostorih Slovenske krščansko-socialne zve- ze občni zbor, katerega naj se člani po mož- nosti udeležijo. Dostop k občnemu zboru je do- voljen le članom, pa tudi njih družini, oziroma soprogi ali soprogu.

Izguba.		Račun izgube in dobička.				Dobiček.			
	K	h	K	h		K	h	K	h
Odpis 10% od inventarja			211	93	Kosmati dobič. pri blagu			11231	53
Neposredna pristojbina			3	44	Pristopnina l. 1907 . . .			46	—
Upravni stroški . . .			3142	34	Izključeni deleži . . .			325	03
V rezervni zaklad pla- čani zneski in sicer :					Dobiček prejšnjih let po zaključku za l. 1906 .			325	99
Obresti od rez. zaklada	62	49			Dobiček iz l. 1906 . . .			5883	72
Dobiček iz l. 1906 . .	2186	06			Obresti tek. računa . .			119	43
Dobiček iz prejšnjih let	325	99			Embalaža			393	79
Pristopnine	46	—							
Izključeni deleži . .	325	03	2945	57					
Članom za l. 1906 izpla- čan dobiček			3647	66					
Čisti dobiček l. 1907 .			8324	61					
Vsota			18325	55	Skupaj			18325	55

Imetje.		Bilanca.				Dolgovi.			
	K	h	K	h		K	h	K	h
Vrednost blaga			12141	39	Deleži članov			10922	78
Ostanek starega dolga .			1698	98	Dolg na še ne v plačilo zapadlih računih za blago			5554	90
Tekoče terjatve na blagu			4151	22	Rezervni zaklad in sicer v zadnji bilanci izka- zano stanje	1562	23		
Vrednost inventarja . .			1907	43	in zgoraj pod izgubo izkazani prebitek . .	2945	57	4507	80
Delež pri »Ljud. posoj.«			4	—	Čisti dobiček tega leta			8324	61
» » »Zadr. Zvezi«			20	—					
» » »Gosp. Zvezi«			340	—					
» » »Naši moči« . .			50	—					
Pri »Ljudski posojilnici«			7979	06					
naložena gotovina . .									
Gotovina v blagajni . .			1018	01					
Skupaj			29310	09	Skupaj			29310	09

Somišljeniki in somišljenice!
Dne 2. februarja ob polu 8. uri zvečer
pohitimo
na **veliko maskarado**
katero priredi
pevsko društvo „Ljubljana“ v veliki dvorani
hotela „Union“ pod naslovom:

„Otvoritev Belokranjske železnice“.

Oglašenih je že mnogo krasnih skupin. — Slikarska dela v dvo-
rani je izuršil akademični slikar g. Ražica. — Svira godba 27. peš-
polka. — Sijajna prireditev, najlepša v letošnjem predpustu.
Vstopnina samo 1 K. Vstopnina samo 1 K.
Na svidenje na Svečnico zvečer v „Unionu“!

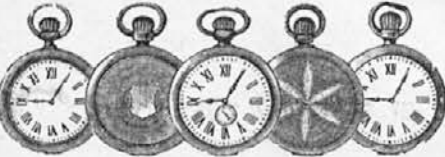
Somišljeniki in somišljenice! Na Svečnico vsi na maskarado „Ljubljane“ v „UNION“!

„Naša moč“
izhaja vsak petek.
Cena na leto 3 krone.
Cene inseratom so:
za male šestopne oglase: 6 vrstic 70 v.,
12 vrstic 130 v., 18 vrstic 180 v., 24
vrstic 220 v. 3stopne oglase računamo:
1 krat 9 v. petič vrsta, 2 krat 7 v. petič
vrsta, 3 krat 5 v. petič vrsta.
Uredništvo in upravnništvo
„Naše moči“
Kopitarjeve ulice šte. 2.

Tovarna
za stole
Franceta Švigeljna
na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko
izdeluje 2805 26-2
vsakovrstne stole
od preprostih do najfinejših po
najnižjih cenah brez konkurence.
Ilustrovan cenik pošlje se na zahtevo za-
stoj in franko.

Delavke in delavci pozor!
Najcenejše
dežnike in solnčnike
domačega izdelka
priporoča po najnižji ceni in najboljši
kakovosti
Josip Vidmar
v Ljubljani
Pred škofijo št. 19, — Stari trg št. 4.
Prešernove ulice št. 4.
Popravila točno in ceno.

Vedno sveže blago!
A. Lukić
Ljubljana, Pred škofijo 19.
priporoča svojo
veliko zalogo izgotov-
ljenih oblek za dame,
gospode, dečke in de-
klice po najnižji ceni.
Solidna postrežba!

Ustnov-
ljeno let
1862.
Milko Krapeš urar
Podružnica Resljeva cesta št. 2 v Ljubljani
Prej g. Jos. Černe.
Podružnica Resljeva cesta št. 2
Prej g. Jos. Černe.
Jurčičev trg šte. 3, pri železnem mostu
priporoča svojo bogato zalogo
zlatih, srebrnih, tula- in nikelnastih
ur, verižic, stenskih in nihalnih ur, uhanov in prstanov
Kupuje in zamenjava staro zlato in srebro.
Gosp. urarjem v mestu in na deželi priporočam
izredno veliko svojo zalogo furnitur.
Glavno zastopstvo za Kranjsko zaloga strun
za nihalne ure v vseh dolžinah in debelostih.

Ustanovljeno leta 1845.
JOS. REICH
Edini zavod
za kemično čiščenje obleke ter za-
storjev, barvarija in likanje usnja
na par
Poljanski nasip —
Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Šelenburgove ulice šte. 3.
Postrežba točna. Solidne cene.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9
priporočata
svojo največjo zalogo zgotov-
ljenih oblek za gospode,
dečke in otroke in
novosti v
konfekciji za dame.

Pozor, slovska dlavuska društva!
Kupujte svoje potrebščine pri znani in priporočljivi domači manufakturni
trgovini:
Češnik & Milavec
(pri Češniku)
Špitalske ulice Ljubljana Lingarjeve ulice
v kateri dobite vedno v veliki izbiri **najnovejše blago**
za ženska in moška oblačila.
Postrežba poštena in zanesljiva. Cene najnižje.

AUSTRO - AMERICANA

TRIESTE NEW-YORK
Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
zanesljivo potovati naj se obrnejo
na **Simon & Smetet**
v Ljubljani, Hodočerske ulice 26.
Vsakovrstna Pojasnila daje se brezplačno.

Ivan Podlesnik ml.
Ljubljana - - - Stari trg šte. 10

Priporoča svojo
trgovino
s klobuki
in čevlji

Velika zaloga
Solidno blago
Zmerne cene